

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Aleny Hocké a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce V.H.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti **žalovanému Krajskému úřadu Karlovarského kraje**, se sídlem Karlovy Vary – Dvory, Závodní 353/88, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.9.2015, č.j. 2931/DS/15-3,**

t a k t o:

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

I.

Napadené rozhodnutí.

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.9.2015, č. j. 2931/DS/15-3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 22.7.2015, sp.zn. 2185/OD-P/15/Kli (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Prvoinstančním rozhodnutím byla žalobci podle § 125f odst. 3 za využití § 125c odst. 4 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), uložena pokuta ve výši 1.500 Kč, neboť se dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 téhož zákona; žalobci byla současně uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

II. Žaloba.

Žalobce žalobu odůvodnil třemi skupinami žalobních bodů.

V první skupině žalobních bodů žalobce uvedl, že na základě výzvy prvoinstančního orgánu k úhradě částky tomuto orgánu sdělil prostřednictvím svého zástupce totožnost řidiče, který vozidlo řídil v předmětný čas. Žalobce namítá, že prvoinstanční orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Prvoinstanční orgán se totiž ani nepokusil oznámenému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení a na základě jeho výpovědi tak ověřit, zda se mohl přestupku dopustit, či nikoliv. Z předešlé činnosti prvoinstančního orgánu totiž mělo být známo, že se tomuto řidiči nedaří doručovat písemnosti. Povinností prvoinstančního orgánu bylo alespoň se pokusit o doručení výzvy k podání vysvětlení. Dřívější písemnosti se sice mohly vracet jako nedoručené (adresát měl být na uvedené adrese neznámý), nicméně žalobcem oznámený řidič si v mezidobí mohl na své adrese např. označit schránku a písemnosti přebírat. Je sice pravdou, že správní orgán předvolal k podání vysvětlení přímo žalobce a ten dále odepřel výpověď, žalobce ale již dříve prvoinstančnímu orgánu poskytl požadovanou součinnost, když oznámil totožnost pachatele přestupku. Žalobce tak mohl využít svého práva a v řízení dále nevypovídat. Povinností prvoinstančního orgánu ale bylo podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Zejména pak odkaz správního orgánu na údajnou absenci označení poštovní schránky, resp. neznámost žalobcem oznámeného řidiče na jeho adrese, správní orgán dovedl toliko „z úřední činnosti“. Pokud však prvoinstanční orgán mínil rozhodovat na podkladě skutečností, které mu jsou známy z úřední činnosti, byl povinen konkrétně uvést, z jaké činnosti mu jsou tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.2.2010, č.j. 1 As 100/2009-129: *„soud musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, ze které jeho konkrétní činnosti či postupu jsou mu skutečnosti podle § 121 o.s.ř. známy a jak se o nich dozvěděl. Jinak by nebylo možné přezkoumat, zda se vskutku jedná o skutečnosti známy soudu z jeho úřední činnosti ve smyslu § 121 o.s.ř., a tedy zda soud postupoval v souladu se zákonem, když z nich vycházel, ačkoliv o nich nevedl dokazování.“* Zástupce žalobce provedl za účelem shromáždění podkladů k podání žaloby šetření a zajistil fotografie z předmětné adresy, na které měl oznámený řidič bydlet, ze kterých je zřejmé, že tento má v místě řádně označen zvonek i poštovní schránku. Žalobce navrhuje, aby soud nařídil jednání a při něm provedl tyto fotografie jako listinné důkazy k prokázání, že neexistovala překážka, pro kterou by prvoinstanční orgán nemohl oznámené řidiči předvolání k podání vysvětlení doručit. Poukaz prvoinstančního orgánu na absenci podání žádosti o azyl ze strany řidiče je irelevantní, neboť z veřejných zdrojů je známo, že do Evropské unie přišlo jen v roce 2015 cca 1,5 milionu ilegálních imigrantů, z nichž velká část žádost o azyl nepodala. Žalobce nemůže být odpovědný za jednání třetí osoby jen proto, že se tato zdržuje na území České republiky (možná) ilegálně.

Ve druhé skupině žalobních bodů žalobce uvedl, že ve výroku rozhodnutí prvoinstančního orgánu nebylo dostatečně popsáno místo spáchání přestupku. Dle § 77 zákona o přestupcích *„Výrok rozhodnutí o přestupku jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení*

viny, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).“ Místo spáchání přestupku bylo specifikováno pouze jako „v obci Karlovy Vary v ulici Jaltská“. Parkování v ulici Jaltská je upraveno různými dopravními značkami. Vzhledem k odlišné úpravě parkování v různých úsecích ulice Jaltská proto bylo nezbytné, aby prvoinstanční orgán ve výroku rozhodnutí jasně specifikoval místo spáchání přestupku např. udáním čísel popisných domů, v jejichž blízkosti byl automobil zaparkován. Vozidlo žalobce totiž mohlo být v ulici Jaltská zaparkováno např. na parkovacích místech rezervovaných pro klienty společnosti Kooperativa, kde řidič vozidla mohl parkovat bez parkovacího lístku. V takovém případě by se pak řidič nedopouštěl přestupku a zároveň ani provozovatel vozidla by nemohl být shledán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, neboť dle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona, provozovatel vozidla za správní delikt odpovídá pouze v případě, že jednání naplňuje znaky přestupku. Není přitom rozhodující, že z fotografií založených ve spise lze určit, kde bylo vozidlo zaparkováno (tzn. že bylo vozidlo zaparkováno naproti květinářství, jak uvádí žalovaný). Povinností obviněného z přestupku, respektive prvoinstančního orgánu není procházet ulicí, kde měl být daný skutek spáchán a porovnávat fotografie ze spisu s jednotlivými domy, přechody, lavičkami aj. v ulici; naopak, právem obviněného je již z výroku rozhodnutí seznat, kde konkrétně se skutek stal. Zároveň, pokud by vozidlo žalobce bylo zaparkováno v ulici Jaltská, avšak mimo pozemní komunikaci (dle pasportu komunikace), nejednalo by se o přestupek proti silničnímu zákonu, ale proti zákonu o přestupcích, jehož spáchání nenaplnuje skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla. Z výroku rozhodnutí nelze učinit jednoznačný závěr, že jednání popsané skutkovou větou je protiprávní a naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla. K tomu žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.9.2015, č. j. 2 As 111/2015-45, který je na věc naprosto přílehlavý, neboť v tomto případě bylo vozidlo stěžovatele taktéž zaparkováno v ulici, kde byla na několika místech rozdílná úprava parkování: „V dané věci se jedná o správní trestání, a tudíž je třeba, aby skutek, pro který je se stěžovatelem vedeno správní řízení o správním deliktu, byl řádně označen, a to nejen časem, ale i přesným místem jeho spáchání. Důvod takového požadavku je zřejmý – z popisu skutku musí být patrné všechny skutkové okolnosti jednání potenciálního delikventa, které jsou rozhodné pro úsudek, zda byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu, kvůli němuž je řízení vedeno. K porušení povinnosti mělo dojít tím, že na ulici Jiráskova mělo být předmětné vozidlo zaparkováno v zóně placeného parkování bez zaplacení parkovného. Nicméně správní orgán I. stupně blíže nespecifikoval místo, kde mělo k porušení pravidel silničního provozu dojít, neboť místo spáchání deliktu bylo označeno jako ulice Jiráskova.“ K tomu Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „stěžovatel namítal, že předmětná ulice je dlouhá asi 665 m a že na této ulici jsou jak placená místa k parkování, tak i místa neplacená. Z výroku správního orgánu I. stupně ovšem nelze dovodit, kde přesně v rámci dané ulice se skutek stal, tudíž nelze posoudit, zda právě v tom místě, kde měl být skutek spáchán, bylo vskutku parkování zpoplatněno. Tuto vadu rozhodnutí v tomto případě nelze překonat ani s poukazem na fotografie, které jsou součástí spisu a jimiž byl proveden důkaz listinou. I kdyby takové fotografie mohly při důkladném zkoumání a porovnání se situací na místě samém třeba ohledáním či analýzou dostupných mapových nebo jiných podkladů (např. podkladů pro umístění dopravních značek) vést ke zjištění, kde přesně v rámci Jiráskovy ulice stěžovatel parkoval, není možné takovýto závěr činit až ex post při

analýze samotného správního rozhodnutí, nýbrž v samotném řízení o správním deliktu. Výsledek zjištění pak musí nalézt odraz v natolik přesném a jednoznačném popisu skutku, že z něj bude patrné, že parkující vozidlo stálo právě na takovém místě v rámci dané ulice, na němž bylo třeba zaplatit poplatek za parkování.“ Žalobce tedy zastává názor, že výrok napadeného rozhodnutí je nesrozumitelný, což představuje důvod pro zrušení rozhodnutí soudem dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., neboť nyní posuzovaný případ se od věci posuzované v rozsudku č. j. 2 As 111/2015-45 liší toliko šedesátimetrovým (desetiprocentním) rozdílem v délce vymezeného úseku popisem místa přestupku.

Ve třetí skupině žalobních bodů žalobce uvedl, že prvoinstanční orgán nijak neprokázal, že by řidič vozidla neměl zakoupen parkovací lístek a dopouštěl se tak přestupku. Tato skutečnost vyplývá pouze z oznámení o přestupku. Oznámení o přestupku je v podstatě úředním záznamem, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu. K tomu se žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, ze dne 22.1.2009: „*úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsaných v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.*“ Žalobce svůj názor, že oznámení o přestupku je totožný dokument jako úřední záznam, odůvodňuje tím, že materiálně se jedná o totožné dokumenty. Není tedy rozhodující, zda je písemnost, kterou se prvoinstančnímu orgánu oznamuje přestupek, nazvaná oznámení o přestupku či úřední záznam, neboť pokaždé z ní vyplývá totožná informace, a to skutečnost, že byl spáchán přestupek, který má prvoinstanční orgán. Jedná se navíc o procesní přípis městské police, kterým městská policie postupuje věc, kterou není sama příslušná projednat, k projednání správnímu orgánu, kdy takový procesní přípis je úředním záznamem. Součástí spisu jsou i fotografie z místa přestupku. Fotografie ale nejsou opatřeny datem a nelze tak mít za prokázané, že byly pořízeny skutečně dne 19.1.2015 ve 14:30 hodin. Fotografie mohly být pořízeny ve stejný den, ale např. v 6:50 hodin, kdy na daném místě bylo povoleno parkování bez parkovacího lístku (parkování je na daném místě v době od 18 hodin do 7 hodin ráno povoleno bez zakoupení parkovacího lístku), stejně tak mohly být pořízeny ve zcela jiný den v jinou denní dobu. Ve spise tak není žádný poklad jasně svědčící o protiprávním jednání řidiče. Skutkový stav tedy nebyl dostatečně zjištěn.

Na základě shora uvedených žalobních bodů je dle názoru žalobce rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí žalovaného nepředcházely zákonné kroky prvoinstančního orgánu a řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nemělo být vůbec zahájeno. Ve výroku rozhodnutí prvoinstančního orgánu nebylo jasně specifikováno místo spáchání přestupku. Správní orgán dále neprokázal, že k přestupku skutečně došlo.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalovaný se s námitkami žalobce ohledně ztotožnění osoby řidiče vozidla neztotožňuje. Oznámená osoba řidiče, pan L.Y., nar. ..., bytem v ..., je právnickou osobou Fleet Control, spol. s r. o.,

zastupující účastníky řízení, často oznamována jako řidič vozidla, jímž byl spáchán přestupek a jehož řidiče se nepodařilo zjistit. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že prvoinstanční orgán nepodnikl žádný pokus o doručení panu L.Y. Ve spisové dokumentaci je založena kopie obou stran obálky, v níž byla jmenovanému Y. na adresu ... doručována písemnost vydaná prvoinstančním orgánem pod č.j. 24927/OD-P/14/Kli, kdy tato písemnost byla odesílateli vrácena zpět s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Ve spisové dokumentaci je dále založena kopie „Informace o pobytu“ dané Ministerstvem vnitra ČR, odborem azylové a migrační politiky, ze dne 10.3.2015, pod č.j. MV-37743-2/OAM-2015, prvoinstančnímu orgánu k řízení vedenému pod sp. zn. 2185/OD-P/15/Kli, kdy z této písemnosti vyplývá, že osoba jménem L.Y., nar. ..., státní příslušnost Čínská lidová republika, nemá na území ČR povolen žádný druh dlouhodobého víza. Žalovaný je toho názoru, že prvoinstanční orgán měl dostatek poznatků vyplývajících z jeho úřední činnosti o tom, že osoba L.Y. je jako pachatel přestupku osobou fiktivní, aby se v této konkrétní kauze osobou L.Z. blíže zabýval.

K druhé skupině žalobních bodů týkajících se specifikace místa, na kterém mělo dojít ke správnímu deliktu, žalovaný uvádí, že tento soubor námitek odmítá stejně tak, jako by je odmítl v průběhu odvolacího řízení, pokud by je byl žalobce uplatnil. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a s ním i rozhodnutí prvoinstančního orgánu nejsou rozhodnutími vydanými ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jichž se dopustil řidič vozidla. Předmětem řízení bylo porušení povinnosti provozovatele vozidla vyjádřené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Předmětné ustanovení ukládá provozovateli vozidla povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tato právní úprava je založena na principu tzv. objektivní odpovědnosti, její porušení je klasifikováno jako správní delikt provozovatele vozidla, který je postihován podle ustanovení § 125f až 125h zákona o silničním provozu. Ačkoliv se k odpovědnosti za tento správní delikt nevyžaduje zavinění, má správní orgán povinnost zjišťovat, zda jsou naplněny ostatní zákonné znaky správního deliktu. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí prvoinstančního orgánu musel žalovaný konstatovat, že znaky správního deliktu byly naplněny, když ve smyslu ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) až c) zákona o silničním provozu se jednalo o neoprávněné stání vozidla, porušení povinnosti řidiče vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu a porušení pravidel nemělo za následek dopravní nehodu. Nadto žalovaný zkoumal i místo, kdy k neoprávněnému stání došlo a dle fotodokumentace předložené městskou policií neměl pochybnost o tom, že vozidlo stálo na ulici Jaltská, nedaleko křižovatky s ulicí Dr. D. Bechera, naproti obchodu s květinami. Porovnáním fotodokumentace s dopravní situací zachycenou na veřejně přístupném portálu www.google.cz/maps není pochybnost o tom, že v této části ulice Jaltská je parkování upraveno svislou dopravní značkou IP 13c „Parkoviště s parkovacím automatem“ s dodatkovou tabulkou E13 s textem „07:00 – 18:00 hod“ a je toho názoru, že místo spáchání správního deliktu bylo označeno dostatečně.

Ke třetí skupině žalobních bodů týkajících se prokázání zakoupení parkovacího lístku žalovaný uvedl, že se s touto námitkou neztotožňuje a je toho názoru, že námitka je vyvrácena přehledem zakoupených parkovacích lístků, založeným ve spisové dokumentaci na listu č. 6 až č. 9, který obsahuje údaje o zaplaceném parkovacím poplatku v zóně 1, který obsahuje

údaje o zaplacených parkovacích lístcích dne 19.1.2015, od 07:00 hodin do 12:41 hodin a obsahuje rovněž údaje o registračních číslech zaparkovaných vozidel. Žalobce dále namítá, že fotografie prokazující protiprávní jednání žalobce nejsou opatřeny datem ani hodinou pořízení a nelze tak mít za prokázané, že byly skutečně pořízeny předmětného dne a hodinu a dále fabuluje, že fotografie mohly být pořízeny například před sedmou hodinou ranní, tedy v době, kdy není parkování v ulici Jaltská ještě zpoplatněno. Žalovaný se ani s touto námitkou neztotožnil. Dopravní značení upravuje pouze časové rozpětí, ve kterém je parkování zpoplatněno, nikoliv dny. Vzhledem k tomu, že fotodokumentaci pořizovala hlídka městské policie za denního světla, lze se s obřížemi domnívat, že fotografie byly pořízeny před sedmou hodinou ranní, kdy je v polovině ledna ještě tma.

Závěrem žaloby vyslovil žalobce přesvědčení, že celé řízení bylo zahájeno v rozporu s právními předpisy, rozhodnutí je nezákonné a navrhl zrušit obě rozhodnutí. Žalovaný se s názorem žalobce neztotožnil a poukázal na to, že žalobce buď z neznalosti, nebo záměrně podsouvá námitky, které mohl uplatnit v řízení o přestupku, pokud by ovšem neodepřel výpověď. Prvoinstanční orgán postupoval v souladu s platnou legislativou, když ze zákonných důvodů věc přestupku odložil a dále vedl správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalovaný se s tímto postupem zcela ztotožnil. S odkazem na výše uvedené trval žalovaný na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Námitky uváděné žalobcem považuje žalovaný za vyvrácené, bezpředmětné a neopodstatněné. Dle názoru žalovaného nelze ze skutečností uváděných žalobce v podané žalobě prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, a proto žalovaný navrhl soudu, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem.

Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný výslovně souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez jednání, rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

A.

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na

www.nssoud.cz) v bodech 16 až 18 uvedl, že „podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014 – 45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktární jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na www.psp.cz). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014 – 21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, čj. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou

nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt“.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 - 48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, uvedl: „Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu. Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjato s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti. V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by – při existenci několika různých interpretačních alternativ – racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přičí základnímu smyslu práva. Ostatně odedávna platí, že znát zákony neznamená znát jenom jejich text, ale především pochopit jejich smysl a působení; obdobně platí o právu samém. Při existenci několika interpretačních alternativ tedy takové chování, které není v souladu s požadavkem rozumného uspořádání společenských vztahů, je chováním protiprávním; takové chování může mít zároveň povahu zneužití subjektivního práva“.

Oprávnění „sdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku“ nelze vykládat v tom smyslu, že by provozovatel mohl za řidiče označit kohokoliv. Smyslem tohoto oprávnění je umožnit provozovateli sdělit správním orgánům údaje o totožnosti řidiče vozidla

v době spáchání přestupku, neboť je to právě provozovatel vozidla, kdo na základě své předchozí úvahy umožnil jiné osobě užívat jím provozované vozidlo. Není obvyklé, aby vozidlo byla půjčována osobám, o nichž provozovatel neví nic bližšího, které nezná nebo u nichž si pečlivě neověří jejich identitu a způsobilost vozidlo užívat. Z tohoto důvodu musí být provozovatel vozidla správním orgánům zásadně vždy schopen předestřít takovou skutkovou verzi reality, která se bude jevit jako věrohodná, a která se bude moci stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. V případě souzeném Nejvyšším správním soudem například shora zmíněná autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu.

Žádnou takovou věrohodnou skutkovou verzi reality žalobce správním orgánům nepředestřel.

Žalobce v podání ze dne 2.3.2015 pouze uvedl: „*Sděluji Vám, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L. Y., nar. ..., ...*“.

Správními orgány bylo dotazem na Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR zjištěno, že pan L. Y. nemá na území ČR povolený žádný druh dlouhodobého víza. Zda se jmenovaný zdržuje na území ČR na základě povoleného krátkodobého víza, není Ministerstvu vnitra ČR známo. Prvoinstanční orgán zaslal jmenovanému L. Y. předvolání k podání vysvětlení na žalobcem uváděnou adresu, které se však prvoinstančnímu orgánu s tím, že adresát není v místě doručení znám, na uvedené adrese nemá schránku, jak vyplývá z obálky připojené k předvolání k podání vysvětlení podané k poštovní přepravě dne 25.2.2015.

Za této situace nelze vůbec hovořit o tom, že by žalobce správním orgánům předestřel skutkovou verzi reality, která by se jevila jako věrohodná, a která by se mohla stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. Na tomto závěru ničeho nemění ani skutečnosti uváděné žalobcem, jenž v žalobě uvedl: „*Zástupce žalobce provedl za účelem shromáždění podkladů k podání žaloby šetření a zajistil fotografie z předmětné adresy, jež navrhuje k důkazu, na které měl oznámený řidič (L. Y. pozn. soudu) bydlet, ze kterých je zřejmé, že tento má v místě řádně označen zvonek i poštovní schránku.*“ V tomto kontextu soud konstatuje, že takovéto tvrzení je v řízení před soudem irelevantní, neboť soud je vázán ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., podle kterého vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Sám žalobce uvádí, že šetření provedl až za účelem shromáždění podkladů k podání žaloby, nikoliv tedy v průběhu správního řízení, kdy bylo správním orgánem postaveno na jisto, že domnělý řidič v místě uváděného bydliště není znám, na uvedené adrese nemá schránku, jak vyplývá z poštovní obálky založené ve správním spise. Za této situace nelze hodnotit zvolenou obhajobu žalobce jinak než jako opožděnou a účelovou. Nebyla-li tedy žalobcem v průběhu správního řízení předestřena skutková verze reality, která by se jevila jako věrohodná, nemohly správní orgány jakkoli pochybit při jejím dokazování. Prvoinstanční orgán i přesto ke zjištění pachatele přestupku učinil nezbytné kroky, když se k ověření strohému tvrzení žalobce pokusil obeslat osobu pana L. Y. Současně k ověření věrohodnosti tvrzení žalobce učinil další, v předchozím odstavci zmíněná skutková zjištění. Za předložení

věrohodné skutkové verze byl odpovědný žalobce, pokud této své odpovědnosti nedostál, nemůže tuto skutečnost klást k tíži správním orgánům.

Pokud žalobce uváděl, že nemůže být odpovědný za jednání třetí osoby jen proto, že se tato zdržuje na území České republiky (možná) ilegálně pak soud nad rámec shora uvedeného doplňuje, že obezřetnost provozovatele vozidla nekončí splněním povinnosti podle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, podle kterého provozovatel vozidla nesmí přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti. Provozovatel vozidla musí pečlivě vážit, komu své vozidlo svěří, neboť při pouhém prostém ověření si totožnosti řidiče stále riskuje, že tento řidič může být například nedostupný na sdělené adrese, a eventuální důsledky jím zaviněného přestupku v konečném důsledku dopadnou na provozovatele vozidla. Tento důsledek je však spravedlivý, neboť to není stát, nýbrž provozovatele vozidla, kdo vozidlo přikazuje a svěřuje, a kdo si současně pro tuto negativní eventualitu může například s řidičem sjednat finanční záruku.

Žalobce k tomuto žalobnímu bodu dále uvedl: „(...) odkaz správního orgánu na údajnou absenci označení poštovní schránky, resp. neznámost žalobcem oznámeného řidiče na jeho adrese, správní orgán dovodil toliko „z úřední činnosti“. Pokud však prvoinstanční orgán mýlil rozhodovat na podkladě skutečností, které mu jsou známy z úřední činnosti, byl povinen konkrétně uvést, z jaké činnosti mu jsou tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.2.2010, č.j. 1 As 100/2009-129.“ Rovněž i tuto námitku shledal soud irelevantní, neboť z rozhodnutí prvoinstančního orgánu sice skutečně vyplývá, že bylo prvoinstančnímu orgánu známo z předešlé činnosti, že se z uvedené adresy zásilky vrací s poznámkou, že tento adresát je na uvedené adrese neznámý, avšak i přes to obeslal prvoinstanční orgán žalobcem oznámeného řidiče a následně poté, co se obsílka vrátila zpět s poznámkou „adresát neznámý, na uvedenou adresu nemá schránku“ požádal prvoinstanční orgán Ministerstvo vnitra o sdělení pobytu uvedeného cizince. Na tomto postupu prvoinstančního orgánu nelze shledat ničeho závadného, jelikož prvoinstanční orgán provedl všechny nezbytné kroky ke zjištění totožnosti žalobcem označeného řidiče vozidla, když se jej pokusil obeslat a dále učinil veškeré dostupné kroky k jeho ztotožnění.

B.

Nedůvodnými soud shledal i námitky žalobce ohledně „nedostatečně popsání místa spáchání přestupku“.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se v usnesení ze dne 15.1.2008, č. j. 2 As 34/2006-73, zabýval náležitostmi popisu skutku ve výroku rozhodnutí o jiném správním deliktu, přičemž dospěl k závěru, že výrok musí obsahovat „popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Taková míra podrobnosti je jistě nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.“. Rozšířený senát v citovaném usnesení dále dovodil, že „neuvede-li správní orgán náležitosti, jimiž je skutek dostatečně a nezaměnitelně identifikován, do výroku

svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.]. Nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost by bylo jen rozhodnutí neobsahující specifikaci skutku ani ve výroku ani v odůvodnění, případně za přistoupení jiných vad.“.

Součástí správního spisu je oznámení o dopravním přestupku ze dne 19.1.2015, ke kterému se žalobce odmítl vyjádřit a nepodepsal jej. Z místa spáchání jiného správního deliktu byla pořízena fotodokumentace ze dne 19.1.2015 pořízená v časovém horizontu od 14:39 až 14:58, ze které bylo dále zjištěno, že vozidlo se nachází naproti obchodu s květinami. Součástí fotodokumentace je rovněž svislá dopravní značka IP13c s tabulkou „07:00 – 18:00 hod.“, ze které bylo zjištěno, že se nachází v oblasti před obchodem s květinami. V rozhodnutí prvoinstančního orgánu ohledně místa spáchání správního deliktu uvedl „dne 19.1.2015 v době od 14:30 hod. do 15:00 hod. v Karlových Varech v ulici Jaltská nezjištěný řidič stál s vozidlem tovární značky Fiat, registrační značky ... za dopravní značkou IP 13c – Parkoviště s parkovacím automatem, s dodatkovou tabulkou E13 s textem 7:00 – 18:00 hod, a ve vozidle neměl na viditelném místě řádně vystavený platný lístek z parkovacího automatu o zaplacení parkovaného.“ Popis skutku je dále rozveden v odůvodnění napadeného rozhodnutí: „K závěru o tom, že věc byla správním orgánem I. stupně správně zjištěna a posouzena a napadené rozhodnutí tedy vychází ze spolehlivě zjištěného stavu, vedly odvolací orgán doložené podklady rozhodnutí, z nichž je spáchání správního deliktu odvolatelem nesporné a k jejichž zpochybnění nejsou dány žádné důvody. Svůj názor opřel odvolací správní orgán o obsah spisové dokumentace, jež obsahuje oznámení podezření ze spáchání dopravního přestupku sepsané MěP dne 19.1.2015, kdy z tohoto dokumentu a z přiložené fotodokumentace je odvolacímu orgánu známo, že odvolatel je podezřelý ze spáchání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, když na fotografiích je zachyceno osobní vozidlo zn. Fiat, spz ..., které stojí na ul. Jaltská, nedaleko prodejny květin, v oblasti označené svislou dopravní značkou IP 13c „Parkoviště s parkovacím automatem“, kdy z detailních fotografií je zřejmé, že za čelním sklem vozidla není na viditelném místě umístěn parkovací lístek.“

Uvedl-li za takové místní situace prvoinstanční orgán, že se vozidlo nacházelo v ul. Jaltská za dopravní značkou IP 13c – Parkoviště s parkovacím automatem, s dodatkovou tabulkou E13 s textem 7:00 – 18:00 hod a v odůvodnění napadeného rozhodnutí je dále popis skutku rozveden, považuje soud určení místa skutku za dostatečně konkrétní vylučující zaměnitelnost s jiným skutkem. Skutečnost, že vozidlo skutečně stálo za dopravní značkou IP 13c – Parkoviště s parkovacím automatem, s dodatkovou tabulkou E13 s textem 7:00 – 18:00 hod, lze bez potřeby jakéhokoli podrobného zkoumání ověřit pohledem na fotodokumentaci obsahující datum a čas zachycení fotografií z místa přestupku, která je součástí správního spisu. Námitka ohledně nedostatečné specifikace místa spáchání skutku ve výroku prvoinstančního rozhodnutí s odkazem na žalobcem uváděnou judikaturu tedy není s ohledem na výše uvedené skutečnosti důvodná.

C.

Ze žádné skutečnosti ani tvrzení žalobce učiněného v průběhu správního řízení nevyplývá, že by řidič vozidla měl zakoupen *parkovací lístek*. Naopak prvoinstanční orgán opatřil dokument M-Parking - koupené lístky od Dopravních podniků Karlových Varů, a.s.,

který obsahuje údaje o zaplacených parkovacích lístcích dne 19.1.2015, od 07:00 hodin do 12:41 hodin a obsahuje rovněž údaje o registračních číslech zaparkovaných vozidel, přičemž registrační značka vozidla 3K4 3591, jež provozuje dle Karty vozidla založené ve spisu žalobce, v tomto seznamu není uvedena. Údaj o zaplacení parkovného není zřetelný ani při detailním pohledu na přední část vozidla (přední sklo), jež je zachycena na pořízené fotodokumentaci obsahující datum a čas zachycení fotografií. Námitka žalobce, že fotodokumentace neobsahuje časové údaje, není tedy důvodná. Žalobce rovněž odhlíží od toho, že oznámení o přestupku nebylo jediným podkladem, o který správní orgán opřel svůj závěr, že stíhané jednání bylo prokázáno, pročez na věc není aplikovatelné žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 96/2008, ze dne 22.1.2009. Byly zde především listiny (pořízená fotodokumentace a dokument M-Parking), ze kterých lze jednoznačně dovodit, že řidič vozidla neměl zakoupený parkovací lístek.

Pokud žalobce v žalobě uvádí, že prvoinstanční orgán neprokázal, že by řidič vozidla neměl zakoupen parkovací lístek, soud nad rámec shora uvedeného uvádí, že žalobce tak činí hypotetické ničím nepodložené negativní tvrzení. Teorie negativní je přitom založena na tom, že negativní skutečnosti nemohou být dokazovány, nelze tedy po správním orgánu požadovat, aby prokazoval negativní tvrzení žalobce vznesené navíc až v soudním řízení. Na druhou stranu však může být negativní skutečnost fakticky prokázána pouze prokázáním komplementárních pozitivních skutečností, jež existenci prokazované negativní skutečnosti vylučují (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 4.12.2008, sp. zn. I ÚS 2631/08, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). V posuzovaném případě prvoinstanční orgán obstaral dostatek důkazů, a to fotodokumentaci a seznam zakoupených parkovacích lístků, které ve svém souhrnu vylučují negativní tvrzení žalobce o nezakoupení parkovacího lístku.

V.

Rozhodnutí soudu.

Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

VI.

Náklady řízení.

Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 29. července 2016

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu